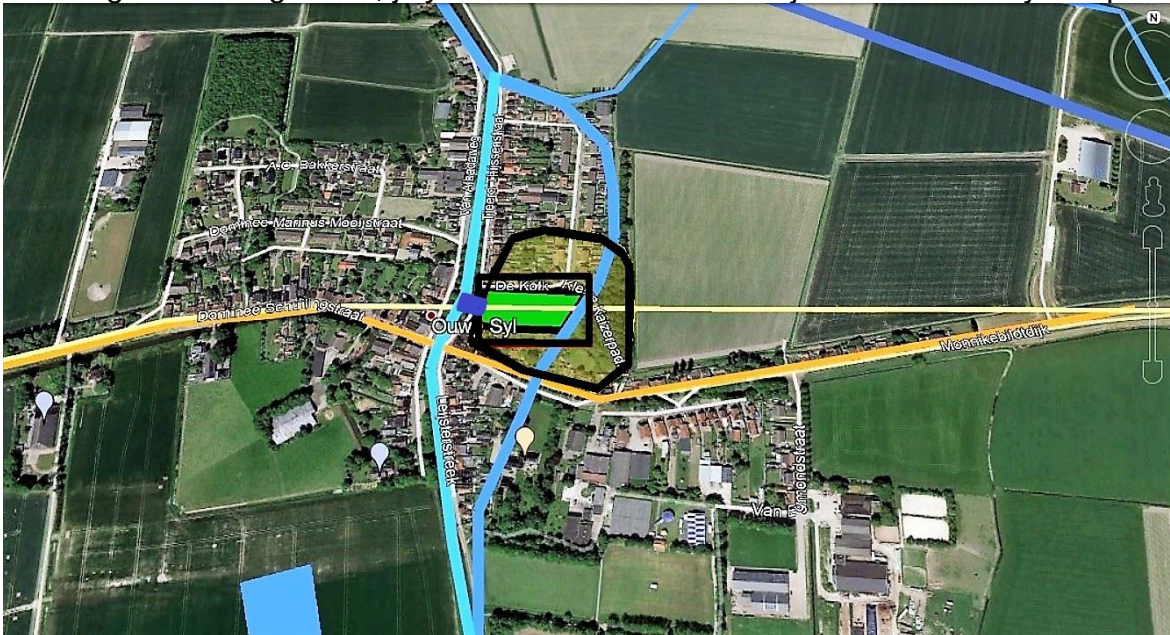

't Sportterrain “de Kolk” ok kaatsfeld fan Ouwe-Syl 1909-1966

In 't jubileumboek fan de kaatsklup de Kolk (2009) skreef ik over 't gebied achter 't kefee 't Graauwe Paard, de Kolk. Froeger waar dut 'n diep water der't seeskippen ôfmere konnen. Op 't Sportterrain fan Ouwe-Syl, "de Kolk" worde kaatst fan 1909 antemet 1958 en het feerder ok 'n rike geskidenis. Deuze begint bij de seegeul , de Ouwe Rijd, die't 't eerst te sien is op 'n kaartrekonstruksy fan 100 n Kr (Peter Vos). Hij liep doe nag niet deur Nije-Syl maar met 'n bocht naar 't noordwesten naar 't Wad. Dut waar dus feer foor 1505 doe't de seumerdyk, Monicke-Dijck ferhoogd worde en de naam Ouwe-Dyk kreeg. (Kyk ok naar myn publikasys: Jubeleumboek Kv de Kolk 100 jaar, 2009, Hoe't 't dorp Ouwe-Syl syn tunworige form kregen het, july 2011 en 't Bildt al fan 't jaar 1200 ôf bedykt sept. 2013

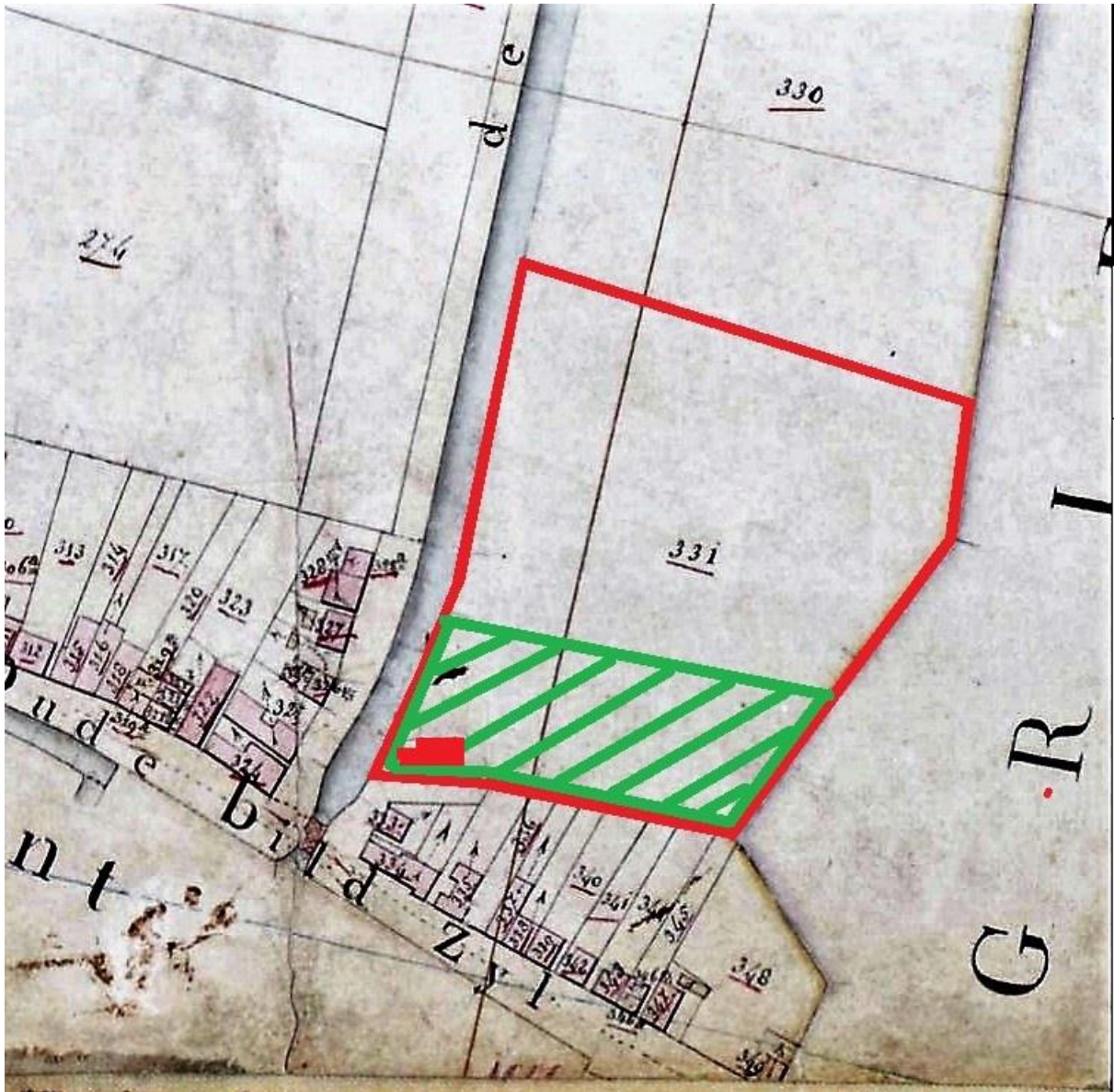

Oversicht ongeveer 1300-nou. Rechts (Noord-Súd) de ouwe meander (100-1505), links 't kanaal de Kaaifaart. Op 't plak fan 't sportterrein: Fan búnnen na binnen: 't Wiel na de deurbraak fan de seumerdyk die't doe nag bovenlâns liep, de haven en 't Sportterrein sels, dat der tussen 1909-1958 laai. (BILDTGIS SK 2017)

Detail fan 't froegere sportterrein projekteerd in de sitewasy fan nou
(Google Earth)

Seumerdyk, Wiel, haven en kolk

't Latere sportterrain (arseerd) nag part fan perseel B331 (17310 are) met de weuning fan Cornelis Jacobs Stienstra. Linksonder in dut perseel met kadastraal nummer B332

In de annalen fan 't kadaster fan 1832 komme wy ene Cornelis Jacobs Stienstra teugen as "Vetweider en Quardenier" die't der bij "de Kolk weunt en de graide in besit het. In 1926 is 't in syn geheel in eigendom bij de Gemeente 't Bildt en worde 't doe al in 1920 (raadsbeslút 13 april 1920) as poer geskikt foor útbraiding beboude kom sien. Al gau derna worre in 'n útbraidingsplan foor de kom fan ouwe-Syl, perselen anwezen met bestimming tot bouterrain. De eerste 7 húzzen worre der al op dut perseel B331 in 1927 boud an 'e súdkant fan 'e sportstraat (later Tjeerd Thijssenstraat) bij de kaaifaart lâns. In 1909 wort dan de kaatsferiening kv. De Kolk oprichten en d'r wort dan kaatst op dut prachtige smoeke groene plakky wer't 't hart fan 'e Syl klopte.

Want de Sylstermet wort der later ok houwen en de handbâklup SGK krijt der hur thúshaven in 1947. Erelid Oege Dijkstra skriift in 1984 nag: "Toen we dan ook in

1909 de beschikking kregen over de Kolk, was het eerste werk het vullen van de greppels met klei” Al gauw worde “de Conditien fan de ferhuring van het kaatssterrein groot ongeveer 0,5 ha. Opsteld. Derin ston befoorbeeld: “Alle soorten vee mogen erop, behalve geiten en varkens. Kwaadaardig vee moet op eerste aanwijzing van het bestuur worden verwijderd.. Zaterdagmiddag moet het terrein van de uitwerpselen der dieren worden gereinigd.”

Elk jaar worde de onderferhuur foor 't kaatsfeld op bôrden per opbod regeld. In 1926 is 't in syn geheel in eigendom bij de gemeente 't Bildt. 't Worde met 't raadsbeslút fan 13 april 1920 al as poer geskikt foor útbraiding fan de beboude kom sien. Al gauw derna worden in 't útbraidingsplan kom Ouwe-Syl, perselen anwezen met bestimming bouterrain. De eerste seiven húzzen worre op perseel B331 in 1927 boud, an de súdkant fan de Sportstraat, later Tjeerd Thijssenstraat, bij de Kaaifaart lâns.

“De kaatsvereniging te O.B.Zijl hield een kaatspartij, waaraan niet minder dan 40 parturen deelnamen. Wij geven hier een opname, gemaakt tijdens het spel. Dat er vurig wordt opgeslagen ziet men wel op dit plaatsje.” (Fan Fryske Groun, ongeveer 1930)

't Kiky is nommen fanôf 't kaatsfeld richting Sportstraat (nou Tjeerd Thijssenstraat) Ik herkin hier foorin 't perk rechts Teije vd Rol.

De Kolk 1952

Kronyk 1958 (en hoe feerder 1959 - ant 1966)

't Straatbeeld fan "de Kolk" anno 2017 boven fanút de Krelis Annesstraat onder fan 't Wechy âf de Kaaifaart en rechts "de Kolk"

Hoe't sportterrein "de Kolk" in 't jaar 1958 út 't dorpsbeeld ferdween, beskriif ik in de volgende langere kronyk:

In 'e gemeenteraad op **13 febrewary 1958** wort 'n beslút nommen , wat 't begin fan 't eand fan 't sportfeld "de Kolk " worre sil. De graide , Sectie nummer B986 de kolk Oudebildtzijl wort niet feerder ferhuurd en de gemeente kin 'r "te alle tijde over beschikken *en zonder recht op schadevergoeding of iets dergelijks, voor een periode tot uiterlijk 1 november 1958*"

Later wort in netullen fan 't jaarferslag fan de kv de Kolk op **4 april 1959** skreven: *"bespreken kaatsterrein waar nogal wat over gepraat werd" deurhaald is: "tenslotte zijn we op de ijsbaan..." .. maar konden er niet uitkomen en dat door het bestuur zou worden onderzocht,.. "*

Maar nou werom naar 't jaar **1958**:

Op 6 oktober 1958 dient ere-lid Kees Wijmenga fan de kv de Kolk 't fersoek in bij B en W fan de gemeente 't Bildt *"om uitgifte als bouwterrein van een gedeelte van het sportterrein op "De Kolk" te Oudebildtzijl."*

(Kees Wijmenga waar de hait fan Jacoba – Sus – Wijmenga, één fan de pioniers fan 't frôlys-kaatsen. Sij kaatste fan 1956-1961. Ik hew hur met 1 folle bladsy wiidwaidig anhaald in 't jubeleumboek kv de kolk 100 jaar, 2009. Bls. 59.)

D'r wort besloaten, ***"de raad voorstellen te besluiten tot uitgifte als bouwterrein van het gehele perceel."*** Dut wort op **17 nov. 1958** behandeld deur BenW.

16 oktober Beslút de raad "perceelsgedeelten op 't Bildt te verkopen , hetzij in opstal uit te geven met recht van koop...." Priis: f 5,50 de kante meter.

20 oktober Kaats -en handbalvereniging te Oudebildtzijl sture 't bestuur an BenW 'n schrijven over de voorgenomen bestemming tot bouwterrein van het tegenwoordige sportterrein "De Kolk" aldaar.,

Beslissing (BenW agenda): **27 oktober 1958**: Bespreken met de besturen.

31 oktober Brândbrief Handbal – en kaatsferening de Kolk: "... gyn beswaar teugen bouwen op sportterrain, maar in koopkontrakt tussen Roel Wijmenga en gemeente bepaling opnommen dat 'r niet eerder boud woore måg, at 'r 'n ander sportfeld anwezig is....."

Ingekomen dd. 3 nov 1958 591. R. - 2.07.351.32
Klass. no.
Behandeld in de vergadering van:
B. en W. dd. 3 nov 1958 Oudebildtzijl, 31 oktober 1958
Gemeenteraad der Gemeente Het Bildt
Sint Anna Parochie

Reachte Heren.

De besturen van de Kaatsvereniging "De Kolk" en van de Handbalvereniging "S.G.K.", beide te Oudebildtzijl, komen hierbij Uw aandacht vragen voor de volgende kwestie:

Het zal U bekend zijn, dat er de laatste tijd enkele besprekingen hebben plaatsgevonden omtrent problemen, het dorp Oudebildtzijl, betreffende. Eén van deze problemen betrof het sportterrein (kaatsterrein) aldaar.

In aansluiting op deze besprekingen hebben bovengenoemde besturen op 27 oktober j.l. een bijeenkomst gehad met Burgemeester en Wethouders. Zoals hun bekend was en op deze bijeenkomst ook weer is gebleken, zal er op het kaatsterrein worden gebouwd. Minstens één, misschien wel meer woningen. En indien de aanvrager dit wenst kan hij waarschijnlijk binnen niet al te lange tijd met de bouw beginnen.

Genoemde besturen hebben hierover tegenover B. en W. hun verontusting uitgesproken en doen dit hierbij tegenover U nogmaals. Want wanneer er volgend jaar met de bouw van één of meer woningen op het sportterrein wordt begonnen, waar moeten zij dan hun sport beoefenen?

Zij hebben daarover uitvoerig met B. en W. gesproken. B. en W. hebben hen verzocht naar een nieuw, tijdelijk, terrein om te zien, waar de sport kan worden beoefend, totdat er een nieuw sportveld is.

Dit is echter niet gemakkelijk. Ten eerste zijn de terreinen haast niet aanwezig, terwijl ze dan eventueel geschikt moeten worden gemaakt voor sportterrein, waarvoor de verenigingen "natuurlijk" geen geld hebben. Maar zo vragen de besturen: Ligt dit ook wel op onze weg? Het is toch eigenlijk zo, dat de gemeente ons ons terrein ontnéemt en zij zouden dan ook graag zien dat de gemeente zorgt voor een terrein, door haar in orde gemaakt voor de sport. In de bijeenkomst met B. en W. kwam hiervoor o.a. het ijsbaanterrein ter sprake, maar dit is totaal ongeschikt.

Wij willen onze mening omtrent het sportleven eerlijk bekend maken en U zult het met ons eens zijn: Wanneer wij een paar jaar zonder geschikt sportterrein zitten gaan de verenigingen te gronde! Later behoeft men geen moeite te doen ze weer op te richten. Daarover behoeven wij ons geen illusies te maken.

Ook U zult het met de besturen eens zijn dat er veel gedaan moet worden om het dorpsleven in O.B. Zijl op peil te houden. Op de manier zoals het nu misschien zal gaan, boort men het verenigingsleven de grond in, en daarmee een slagader van het dorpsleven.

Wij hebben geen bezwaar tegen het bouwen van woningen op het sportterrein, al is er destijds, naar onze mening, in het koopkontraact tussen de heer Roel Wijmenga (verkoper) en de Gemeente Het Bildt (koper) een bepaling opgenomen een bepaling opgenomen dat er op het kaatsterrein niet eerder gebouwd mag worden dan wanneer er een ander goed sportterrein aanwezig is. Zeker weten wij dit echter niet.

Bovengenoemde besturen zouden de Gemeenteraad echter met klem willen verzoeken hun bemiddeling in deze te willen verlenen en zo mogelijk het bouwen van woningen te willen uitstellen totdat er een (tijdelijk) geschikt terrein voor de sportbeoefening klaarligt.

In afwachting van Uw berichten,

namens de Kaatsver. "De Kolk"
namens de Handbalver. S.G.K.
(C. Koning)
(G. Brener)

3 novimber

Deuze brief as Inkommen stik BenW behandeld: Adres aan den raad , aanhouden.

15 novimber 1958 Advies Bouwanfraag deur Friese Schoonheidscommissie

Advies aangaande bouwanvraag (indiend **6 oktober 1958**) van C. Wijmenga ingekomen bij benW:

17 nov. 1958 Geen bezwaren. Behandeld in de vergadering van BenW 9 maart 1959. No 6.

17 novimber

Antwoord van BenW op brief ferenings 31101958

Terrainen binne kocht bij raadsbeslút 13 april 1920. Poer geskikt foor útbraiding beboude kom. Later uitbreidingsplan foor de kom fan ouwe-Syl, perselen anwezen met bestimming tot bouterrain.

't Feld wort as te klain beoordeeld foor búttensporten. Korbalklup mot al naar de iisbaan. Ernstige pogingen door BenW om groter sportterrein aan te leggen.

Partikuliere weuningbou mot beforderd worre.

Wort besproken in de raad fan 25 nov. 1958, agendapunt no. 13.

25 novimber gemeenteraad.

't Beslút fan 16 oktober 1958 no. 8/337 wort wizigd en in beslút

No. 13/350 fastlaid. Derin wort de foorwaarde steld, .. *“dat door Burgemeester en wethouders aan dit besluit geen uitvoering wordt gegeven, zolang niet zekerheid bestaat omtrent de mogelijkheid van aankoop en inrichting van een ander sportterrein ter plaatse,..”*

An deuze foorwaarde is later niet foldeen, de sporters hewwe nag 2 jaar (1959 en 1960) op 'e iisbaan “omgriemd”, foordat se 't nije sportterrein brúkke konnen.

3 dec. 1958

Brief direkteur gemeente-werken., bouwterrein Oude-Bildtziyl

Belang bou partikuliere weunings,..

22 desimber Ingekomen bij Gemeentewerken, Anfraag boufergunning K. Wijmenga

Datum 20 december 1958

23 desimber 1958 Gemeenteraad

No 8. Aankoop van een perceel grond te Oude Bildtziyl, met bestemming tot sportterrein.

Húzzenbou en hoe feerder ? 1959-1966

6 maart 1959 brief fan handbalferiening SGK: Niet eerder bouwe op de kolk, dan dat nije sportterrein in orde en bespeulber is.

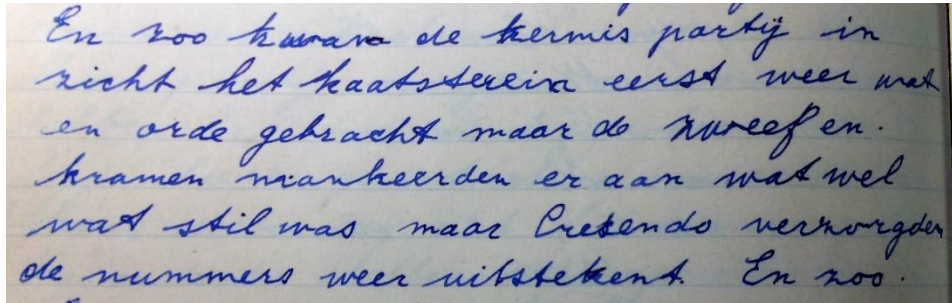
Netullen Kv de Kolk van jaarferslag op 4 april 1959

....”bespreken kaatsterrein waar nogal wat over gepraat werd” deurhaald is:

“tenslotte zijn we op de ijsbaan...” .. maar konden er niet uitkomen en dat door het bestuur zou worden onderzocht.

Jaarverslag Kv de Kolk 1959

bls 1: "De eerste partij is gehouden op 30 mei voor jongens 14-16 jaar op de ijsbaan" en feerderop: "En zo kwam de kermis partij in zicht het kaatsterrein eerst weer wat in orde gebracht maar de zweef en kramen mankeerden er aan wat wel wat stil was maar crescendo verzorgden de nummers weer uitstekend ,..."

En zoo kwam de kermis partij in
zicht het kaatsterrein eerst weer wat
in orde gebracht maar de zweef en
kramen mankeerden er aan wat wel
wat stil was maar Crescendo verzorgden
de nummers weer uitstekend En zoo.

Netullenboek kv de Kolk1950-1963.

Hotze Schuil worde hier doe keuning 3 weken later op 25 july en kon de wisselbeker ,
de Sylster beker foor 'n jaar met naar huus nimme.

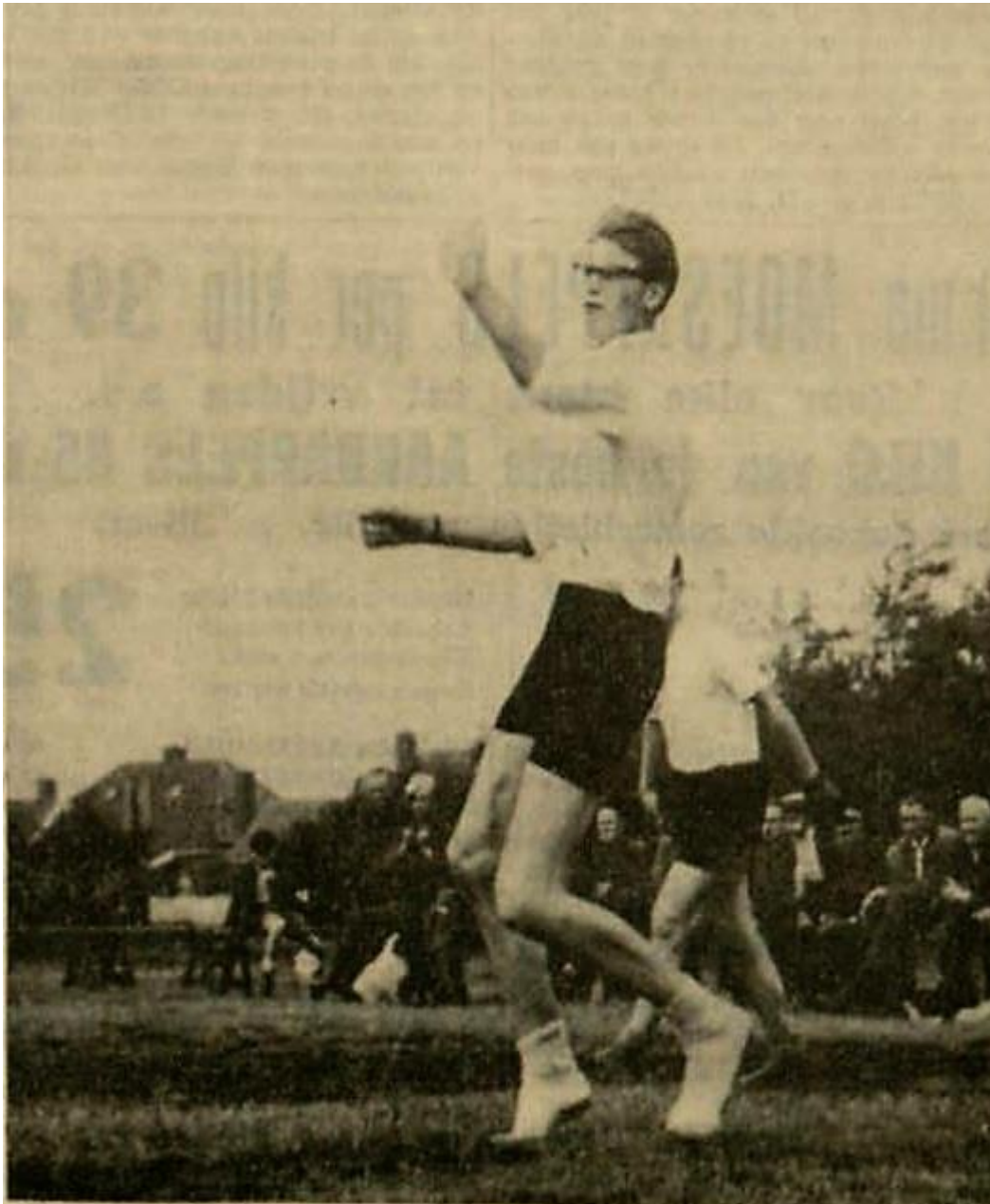
Maar onderwilens worde in 1959 met de bou fan 6 húzzen begonnen. Jim sien
hieronder 'n oversichy met 'n kaartsy en tabel met kadastrale nummers,
beweuners/aigners en boujaar.

Kad. Nr flnr.	Beweuner/aigner	Bouwjaar
B1024	Kees Wijmenga	1959
B1025	Bauke Post	1959
B1062	Jacob Piers Ronda	1966
B1063	Klaas de Jong	1966
B1046	Vrij Evangelische Gemeente	1964
B1047	Kruizinga (" Lotterijhuus ")	1964

't Huus met kadastraal nummer B1047 is **in 2017** wereldberoemd worren as 't **Lotterijhuus**, wat deur de jubelerende foetbalklup vv Ouwe-Syl ferlotten is foor 't goeie doel, fernijen fan 't sportfeld op 'e Syl. Dut is op 11 novimber 2017 ferlotten, nadat alle lotten ferkocht waren.

Bildtse Post 4 sept. 1959 : 29 aug op nog niet beboude gedeelte, kinderspelen

1 aug. 1960 't Feld fan kv de Kolk op 'e iisbaan is poermin, 't groatkaatsen is Derom op 'e graide achter't Wechy /nou ds. M Mooijstraat. Gerryt Okkinga (kiky) wort keuning. Met dank an Jan Bergsma, die mij dut nag fertelde. (Let op 't dak linksonder op 't kiky.)

't Selfde plakky grônd anno 2017 , Gelukkig nag met datselfde dak,..

29 july 1961 't groatkaatsen op 't nij sportterrain. Bls. 131 jub. Boek.

Nije sportfeld 1966 bron: dorpsfilm 1966

Animator meester Klaas Bouma tussen enthousiaste supporters, die't de Sylsters korfbâlers DTG (De Túke Gooiers) anmoedige flnr, Johan de Jong, Hinne vd Meulen, Andries Blauw, Henk Anema, onder Johan vd zee, Piet de Jong, meester Bouma, Sytse Keizer en Anne de Groot.

Eand

De opbringst fan de lotterij fan dat meest oastlike huus op "de Kolk" sil brúkt worre foor de nije inrichting fan 't tetale sportkompleks besúdoasten fan Ouwe-Syl.

't Sportkompleks wer't doe eerst dus in 1959 en 1960 tydlik op 'e iisbaan en fanôf 1961 kaatst worde op 't nije terrain, nou benoarden fan de iisbaan. De sirkel is dan rônd dus !

Sytse Keizer, Ouwe-Syl febr. 2018